

sében a színeknek óriási szerepük van, bár újabban a távközlési és a nyomdatechnikai fejlődéssel egyre kevesebb gyereket ér információvesztés a fekete-fehér tévé vagy illusztrációk szemlélése során.

Gondolnunk kell tehát arra is, hogy a gyerekeknek szóló kiállításoknak nem csak mondanivalójukban kell különbözniük a felnőttektől. Mi már alkalmazkodtunk ahhoz a konvencióhoz, amelyet e társadalom a „kiállításlátogató” szerepében előír számunkra. Egy különös rítus szerint lassan, szinte taglejtések nélkül, lehetőleg puha talpú cipőben, előre megszabott útvonalon csoszogjuk végig a kiállítótermet, partnerünkkel legjobb esetben is csak fojtott hangon váltva néhány szót; mindkét kezünkkel a kiállítási katalógust tartjuk, minekutána az esernyőnkől és az aktatáskánktól már szerencsére megszabadítottak bennünket a ruhatárnál. Elég egy lépéssel közelebb hatolni a „mű”-höz, vagy egy hevesebb mozdulattal rámutatni egy részletre – máris ránk szól a felügyelő. Bennünket, felnőtteket már olyan sikeresen ráneveltek a múzeumlátogatásra, hogy még lelki komfortérzést, „beavatottságélményt” is okoz, ha a kiállítástervezők elképzelései szerinti sorrendben és az általuk megszabott nézőpontból ugyan, de résztvevői lehetünk egy-egy kulturális eseménynek.

Az mondjuk, a kiállítás a lehető legteljesebb információközvetítő médium, ahol a háromdimenziós tárgyak a maguk teljes valóságában, a kétdimenziós síkra való vetítés értékvesztése

nélkül láthatók. De ha a kiállítást mint információs rendszert tekintjük, a hagyományos típusú rendezéseknél alig érvényesül a rendszer egyik legfontosabb ismérve, a visszacsatolás. Vannak ma már olyan kiállítások, amelyek éppen a „résztvételt”, a kölcsönhatást, a taktilis élményt (vagyis a visszacsatolást) is biztosítják, de a többség ma még nem ilyen. (Valljuk be, hogy ez nem is lenne minden esetben célravezető. Hogy a Mílói Vénuszról mi maradna, ha csak minden harmadik látogató érezne ellenállhatatlan vágyat megtapogatni nem létező, de mégis sugárzó mosolyát? Még rágondolni is rossz.) A Louvre klasszikus termeiben tehát marad a felnőttek rituáléja, de azt tudnunk kell, hogy a gyerekek számára ez a típusú kiállításlátogatás sokkal inkább okoz frusztrációt, mint pozitív élményt.

A gyerekek számára csak olyan kiállítást szabad rendezni, ahol nem fosztjuk meg a vizuális ingerek melletti taktilis élményektől, az eseményben játszott aktív résztvételtől sem. Ha tehát gyermekkönyveket vagy bábfigurákat mutatunk be, adjuk azokat a kezükbe, ha gyermekrajzokat vagy meseillusztrációkat, legyen ott számukra is eszköz és szabad felület saját „alkotásaik” elkészítéséhez; ha formatervezők műveivel ismertetjük meg őket, akkor vehesék birtokba a játékszert vagy a bútort stb. Egy dolgot viszont ne tegyünk: ne higgyük, hogy a műalkotásokkal való találkozás élményére csak nekünk, felnőtteknek van szükségünk!

Tószegi Zsuzsa

Új könyvtár épül Dömsödön

1988-ban nagy vállalkozásba kezdett a dömsödi nagyközségi közös tanács. A nyolcvanas évek elején a nagyközség művelődési házában állapota válságosra fordult. Az omladozó falak az egész épületet életveszélyessé tették. 1984-ben már csak a könyvtár állta a sarat. Végül 1984 szeptemberében megkezdődött a könyvtár átköltöztetése a község volt szociális otthonába (86 négyzetméter). Az új hely már az átköltözés pillanatában rendkívül szűkösnek bizonyult. Ez az örök könyvtári betegség az elkövetkező években egyre növekvő mértékben fenyegette a könyvtárat. Az akkor meglévő

húszezer kötetet égis éró polcokon helyeztük el. A gyarapítás szinte lehetetlenné vált: nem volt hová!

Felcsillant azonban egy szebb jövő ígérete. A régi művelődési ház összeomlásával mindenképp szükséges lett egy új művelődési és oktatási központ létrehozása. Ez a terv 1990-ben megvalósul. Óriási társadalmi erők mozgósításával, különböző intézmények támogatásával, a tervek sokaságából nem kis erőfeszítéssel kiválasztva a legmegfelelőbbet, 1988. november 5-én elkezdődtek a munkálatok az